10.01 Osiguranje vlasnika odnosno korisnika motornih vozila od odgovornosti za štete pričinjene trećim licima

U skladu sa članom 11. Zakona o obaveznim osiguranjima u saobraćaju ("Službene novine Federacije BiH", broj 57/20 i 103/21) i članovima 10. i 47. Zakona o osiguranju FBIH (Službene novine FBiH br 23/17 i 103/21) te članom 54. tačka n) Statuta osiguravajućeg društva "Euros osiguranje" a.d. Banja Luka, a na osnovu saglasnosti Agencije za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine Upravni odbor Euros osiguranja a.d. Banja Luka donosi slijedeće:

USLOVI ZA OSIGURANJE VLASNIKA VOZILA OD ODGOVORNOSTI ZA ŠTETU PROUZROKOVANU TREĆIM LICIMA

Član 1.

(Opće odredbe)

Ovim Uslovima se propisuju uslovi za osiguranje vlasnika vozila od odgovornosti za štetu prouzrokovanu trećim licima (u daljem tekstu: osiguranje od autoodgovornosti) koji su primjenjuju za police osiguranja zaključene na teritoriju Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija).

Član 2.

(Zaključivanje ugovora)

(1) Vlasnik vozila dužan je zaključiti ugovor o osiguranju od autoodgovornosti za štetu koju upotrebom vozila prouzrokuje trećim licima zbog smrti, tjelesne povrede, narušavanja zdravlja (u daljem tekstu: šteta na licima), uništenja ili oštećenja stvari (u daljem tekstu: šteta na stvarima) prije nego što vozilo počne upotrebljavati u saobraćaju.

(2) Društvo za osiguranje dužno je zaključiti ugovor o obaveznom osiguranju u skladu sa Zakonom o obaveznim osiguranjima u saobraćaju (u daljem tekstu: Zakon), ovim Uslovima, tarifama i cjenovnicima osiguranja.

(3) Ugovor o osiguranju od autoodgovornosti pokriva odgovornost vlasnika, odnosno korisnika vozila prema trećim licima koje imaju zahtjev za naknadu štete koju im isti prouzrokuje, u skladu sa odredbama propisa kojima se uređuju obavezni odnosi.

(4) Ugovorom o osiguranju od autoodgovornosti pokrivene su i štete na licima i štete na stvarima putnika u vozilu kojim je prouzrokovana šteta.

(5) Ugovorom o osiguranju od autoodgovornosti pokrivene su štete nastale od vozila koja podliježu obavezi registracije, te su, u skladu sa propisima kojima se uređuje registracija vozila, obavezna imati potvrdu o registraciji.

(6) Ugovorom o osiguranju od autoodgovornosti pokrivena je i šteta na licima i šteta na stvarima koju pretrpe pješaci, biciklisti i drugi nemotorizovani učesnici saobraćajne nezgode.

(7) Ugovorom o osiguranju od autoodgovornosti pokrivena je i šteta koja je pričinjena trećem licu uslijed pada stvari s vozila.

(8) U slučaju da su vozilo i priključno vozilo vlasništvo osiguranika čija je odgovornost osigurana kod različitih društava za osiguranje, društva za osiguranje solidarno odgovaraju za štetu i oštećeno lice može podnijeti odštetni zahtjev bilo kojem od njih.

(9) Osiguranjem od odgovornosti iz upotrebe motornog vozila koje vuče priključno vozilo ili vozilo u kvaru obuhvaćena je i odgovornost za štetu koju prouzrokuje priključno vozilo, odnosno vozilo u kvaru, dok je spojeno s vozilom koje ga vuče i nakon što se odvoji od tog vozila, te djeluje u funkcionalnoj zavisnosti s njim.

Član 3.

(Obim pokrića)

(1) Osigurane sume na koje se obavezno ugovora osiguranje od autoodgovornosti ne mogu biti manje od iznosa:

a) u slučaju štete na licima, 2.000.000,00 KM po jednom štetnom događaju, bez obzira na broj oštećenih lica u istoj nezgodi,

b) u slučaju štete na stvarima, 400.000,00 KM po jednom štetnom događaju, bez obzira na broj odštetnih zahtjeva proizašlih iz iste nezgode.

(2) Ako po jednom štetnom događaju postoji više odštetnih zahtjeva, zbog čega ukupna naknada prelazi iznose iz stava (1) ovoga člana, iznosi naknada se srazmjerno smanjuju.

(3) Ako odgovorno društvo za osiguranje isplati podnosiocu zahtjeva iznos veći od iznosa na koji ima pravo s obzirom na srazmjerno smanjenje naknade, jer nije znalo za ostala lica koja imaju prava na naknadu, to društvo za osiguranje i dalje ima obavezu prema tim drugim licima samo do ukupnog iznosa navedenog u stavu (1) ovoga člana.

(4) Odgovorno društvo za osiguranje je odgovorno za naknadu štete koju upotrebom vozila registrovanog u Federaciji pretrpe treća lica u Republici Srpskoj do iznosa osiguranih suma iz stava (1) ovoga člana.

(5) Odgovorno društvo za osiguranje dužno je štetu koja je upotrebom vozila prouzrokovana u državama članicama Sistema zelene karte, a koja je viša od iznosa iz stava (1) ovoga člana, nadoknaditi do iznosa određenog propisima o obaveznom osiguranju države u kojoj je šteta nastala.

Član 4.

(Isključenja iz osiguranja)

(1) Ugovor o osiguranju od autoodgovornosti ne pokriva odgovornost prevoznika za stvari koje je primio na prevoz.

(2) Pravo na naknadu štete po osnovu osiguranja od autoodgovornosti nema:

a) vozač vozila kojim je prouzrokovana šteta;

b) vlasnik, suvlasnik te svaki korisnik vozila kojim je prouzrokovana šteta, koji nije bio vozač vozila čijom upotrebom je prouzrokovana šteta, i to na naknadu štete na stvarima;

c) srodnik i drugo fizičko lice, za duševne boli zbog smrti ili tjelesne povrede vozača koji je prouzrokovao štetu;

d) putnik koji je dobrovoljno ušao u vozilo kojim je prouzrokovana šteta, a kojim je upravljao neovlašteni vozač ili vozač pod uticajem alkohola ili opojnih droga, ako odgovorno društvo za osiguranje dokaže da je ta okolnost putniku trebala biti poznata;

e) oštećeno lice kojemu je prouzrokovana šteta zbog:

1) upotrebe vozila na sportskim priredbama koje se održavaju na putu ili dijelu puta zatvorenom za saobraćaj drugim vozačima, a kojima je cilj postizanje najveće ili najveće prosječne brzine, odnosno na vježbama za te priredbe,

2) posrednog ili neposrednog djelovanja nuklearne energije ili zračenja nastala za vrijeme prevoza nuklearnih ili drugih radioaktivnih materijala,

3) rata, pobune ili terorističkih aktivnosti,

4) upotrebe vozila koje je bilo mobilizovano, od trenutka preuzimanja od strane nadležnih organa do trenutka vraćanja vozila vlasniku.

Član 5.

(Gubitak prava iz osiguranja)

(1) Odgovorno društvo za osiguranje, koje je oštećenom licu nadoknadilo štetu, ima pravo na naknadu isplaćenog iznosa štete i stvarnih i opravdanih troškova od lica odgovornog za štetu u slučajevima ako je:

a) vozač koristio vozilo u svrhu za koju nije namijenjeno,

b) vozač koristio vozilo, a nije stekao odgovarajuću vozačku dozvolu, osim ako je to kandidat koji se obučava za polaganje vozačkog ispita za vozača, uz poštivanje svih propisa kojim se uređuje obuka za vozača,

c) vozač koristio vozilo za vrijeme trajanja izrečenih mjera sigurnosti, odnosno zaštitnih mjera u saobraćaju (potpuna ili djelomična zabrana upravljanja vozilom i slično),

d) vozač upravljao vozilom pod uticajem alkohola iznad propisane granice u skladu sa propisima o sigurnosti saobraćaja na cestama u Bosni i Hercegovini, opojnih droga, psihoaktivnih lijekova ili drugih psihoaktivnih tvari, odbio je alkotest, odnosno test na prisutnost opojnih droga, psihoaktivnih lijekova ili drugih psihoaktivnih tvari,

e) vozač upotrebom vozila prouzrokovao štetu namjerno,
f) vozač pobjegao s mjesta štetnog događaja,
g) vozač počinio prekršaj u krajnjoj nepažnji u skladu sa propisima o sigurnosti saobraćaja na cestama.

(2) Pravo odgovornog društva za osiguranje iz stava (1) ovoga člana nema uticaj na pravo oštećenog lica na naknadu štete od odgovornog društva za osiguranje.

(3) U pogledu obima prava za naknadu iz stava (1) ovoga člana, odgovorno društvo za osiguranje koje je oštećenom licu nadoknadilo štetu ima pravo na naknadu:
a) u slučajevima iz stava (1) tač. a), b), c), d) i f) ovog člana, najviše do iznosa 12 prosječnih neto plaća u Federaciji prema posljednjim objavljenim podacima na dan isplate štete,
b) u slučaju iz stava (1) tač. e) i g) ovoga člana, u cijelosti.

(4) Bježanjem s mjesta štetnog događaja u smislu stava (1) tačka f) ovoga člana ne smatra se opravdano napuštanje mjesta štetnog događaja.

Član 6.

(Obaveze lica čija se odgovornost pokriva)

(1) Vozač je obavezan za vrijeme upotrebe vozila u saobraćaju imati policu osiguranja ili drugi dokaz o sklopljenom ugovoru o osiguranju od autoodgovornosti koji mora predočiti na zahtjev ovlaštenog službenog lica.

(2) Vozač je obavezan, u slučaju saobraćajne nezgode, lične podatke i podatke o osiguranjima dati svim učesnicima saobraćajne nezgode, koji na osnovu tih osiguranja imaju pravo podnositi odštetne zahtjeve.

(3) Osiguranik, odnosno korisnik vozila, obavezan je da odmah, a najkasnije u roku od tri dana od saobraćajne nezgode, osiguravaču prijavi da je bio učesnik saobraćajne nezgode i pri tom pruži istinite i potpune informacije o saobraćajnoj nezgodi.

(4) Izuzetno, osiguranik, odnosno korisnik vozila, koji je fizički bio spriječen da izvrši obaveze iz prethodnog stava ovog člana, obavezan je da postupi u skladu sa odredbama prethodnog stava ovog člana, odmah po prestanku razloga spriječenosti.

(5) Osiguranik je u obavezi prema svojim mogućnostima pomagati osiguravaču u rješavanju pitanja odgovornosti. Zato je dužan dati istinite i iscrpne podatke o toku nezgode i njenim okolnostima.

(6) Ako je protiv osiguranika ili lica za koje on odgovara postavljen odštetni zahtjev, podnijeta tužba za naknadu štete, postavljen imovinsko-pravni zahtjev ili stavljen prijedlog za osiguranje dokaza obavezan je bez odlaganja o tome obavijestiti osiguravača i dostaviti mu sva pismena koja sadrži odštetni zahtjev.

(7) Osiguranik je u obavezi vođenje parnice prepustiti osiguravaču.

(8) Osiguranik je u obavezi obradu odštetnih zahtjeva prepustiti osiguravaču, te nema pravo da ih odbije naročito da ih prizna, osim ako time čini očiglednu nepravdu.

(9) Ugovarač osiguranja, odnosno osiguranik, obavezan je da osiguravača pisanim putem obavijesti o svim promjenama: naziva, adrese, ličnih podataka, tehničkih karakteristika i namjene vozila.

Član 7.

(Obaveze osiguravača)

(1) Osiguravač je dužan upoznati ugovarača osiguranja, odnosno osiguranika s uslovima osiguranja, koji su sastavni dio ugovora o osiguranju od autoodgovornosti, prije zaključivanja ugovora o osiguranju od autoodgovornosti i uručiti ih ugovaraču osiguranja, odnosno osiguraniku.

(2) Osiguravač ne može odbiti ponudu za sklapanje ugovora o osiguranju od autoodgovornosti ako osiguranik prihvata uslove pod kojima osiguravač obavlja tu vrstu osiguranja.

(3) Osiguravač je dužan zaključiti ugovor o osiguranju od autoodgovornosti u skladu sa Zakonom, uslovima osiguranja, tarifama i cjenicima osiguranja.

(4) Osiguravač je dužan osiguraniku, uz policu osiguranja od autoodgovornosti, uručiti primjerak Evropskog izvještaja o saobraćajnoj nezgodi, koji je osiguranik dužan držati u vozilu i predočiti ovlaštenom licu na zahtjev. U slučaju saobraćajne nezgode učesnici mogu ispuniti i potpisati te međusobno razmijeniti Evropski izvještaj o saobraćajnoj nezgodi. Evropski izvještaj o saobraćajnoj nezgodi može biti korišten u postupku rješavanja odštetnog zahtjeva kao dokaz

nastupanja štetnog događaja, pod uslovom da je uredno i potpuno popunjen, te da su uz to priložene fotografije oštećenja na vozilima i mjesta štetnog događaja.

(5) U slučaju saobraćajne nezgode učesnici koji su ispunili i potpisali te međusobno razmijenili Evropski izvještaj o saobraćajnoj nezgodi dužni su društvu za osiguranje dostaviti i izjave o okolnostima nastanka saobraćajne nezgode.

(6) Ugovor o osiguranju od autoodgovornosti sačinjava se na jednom od jezika koji su u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini.

(7) Osiguravač odgovara za štetu do visine osiguranih suma propisanih ovim Uslovima i Zakonom ili do visine ugovorenih osiguranih suma kada su veće od propisanih.

(8) Osiguravač je dužan na zahtjev svog osiguranika izdati potvrdu o toku osiguranja i eventualno zaprimljenim štetama iz osnove osiguranja od autoodgovornosti.

(9) Potvrda iz prethodnog stava ovoga člana izdaje se za period od pet prethodnih godina ugovornog odnosa (uzimajući u obzir i informaciju o prekidu osiguranja), a osiguravač je dužan potvrdu izdati u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva.

Član 8.

(Početak i prestanak osiguravajućeg pokrića)

(1) Obaveza društva za osiguranje iz ugovora o osiguranju od autoodgovornosti počinje istekom 24-tog sata dana koji je u polici osiguranja naveden kao početak osiguranja, ako drugačije nije ugovoreno. Obaveza društva za osiguranje iz ugovora o osiguranju od autoodgovornosti prestaje istekom 24-tog sata dana koji je u polici osiguranja naveden kao dan isteka trajanja osiguranja.

(2) Ako ugovor o osiguranju od autoodgovornosti prestane važiti prije isteka osiguranog perioda, prekid police ne može se izvršiti dok se ne dostavi potvrda od nadležnog organa za registraciju vozila da je vozilo odjavljeno.

Član 9.

(Sporazum između društava za osiguranje)

(1) Društva za osiguranje mogu zaključiti sporazum u skladu sa kojim odštetni zahtjev oštećenog lica po osnovu osiguranja od autoodgovornosti može, u ime odgovornog društva za osiguranje, obrađivati i isplaćivati društvo za osiguranje kod kojeg je oštećeno lice zaključilo ugovor o osiguranju od autoodgovornosti.

(2) Sporazum iz stava (1) ovoga člana ne utiče na prava koja oštećeno lice ima neposredno prema odgovornom društvu za osiguranje iz člana 12. i člana 14. stava (4) Zakona.

(3) Društvo za osiguranje koje, u skladu sa sporazumom iz stava (1) ovoga člana, u ime odgovornog društva za osiguranje, obrađuje i isplaćuje odštetni zahtjev dužno je postupati u skladu sa odredbama čl. 13., 14. i 15. Zakona.

Član 10**.**

(Teritorijalna važnost osiguranja)

(1) Ugovor o osiguranju od autoodgovornosti pokriva štete nastale na teritoriju Bosne i Hercegovine, kao i na teritoriju država članica Sistema zelene karte.

(2) Ugovor o osiguranju od autoodgovornosti pokriva i štete nastale na teritoriji država potpisnica Multilateralnog sporazuma, u slučaju kada je s Bosnom i Hercegovinom potpisan Multilateralni sporazum.

Član 11.

(Utvrđivanje premije)

(1) Premiju osiguranja od autoodgovornosti utvrđuje osiguravač, na osnovu Tarife premije i cjenovnika za osiguranje vlasnika vozila od odgovornosti za štetu prouzrokovanu trećim licima (u daljem tekstu: Tarifa).

(2) Bez obzira na broj vozila koje u vlasništvu ima fizičko ili pravno lice, premija za osiguranje od autoodgovornosti, utvrđuje se za svako vozilo pojedinačno izuzev kod premijske grupe 11.

Član 12.

(Bonus i malus)

(1) "Bonus" predstavlja smanjenje osnovne premije za vozilo kod zaključenja naredne police osiguranja u slučaju da osiguranik, u mjerodavnom razdoblju posmatranja (u daljnjem tekstu: MRP), nije prouzrokovao nijedan štetni događaj.

(2) Umanjenje osnovne premije po osnovu bonusa može iznositi maksimalno 50%, bez obzira na vrstu vozila.

(3) "Malus" predstavlja obavezno uvećanje osnovne premije kod zaključenja naredne police osiguranja za vozilo osiguranika kojim je, u MRP-u, prouzrokovao jedan ili više štetnih događaja.

(4) Osnovna premija je iznos koji se izračunava primjenom premijskih stopa, utvrđenih za svaku premijsku grupu i premijsku podgrupu posebno na jedinstvenu osnovicu, (jedinstvena osnovica je osnovna premija za putničko vozilo, snage motora od 33 do 44 kW (kilovata)).

(5) Osiguranik ima pravo na „bonus", odnosno obavezu na „malus", prilikom zaključenja ugovora o osiguranju od autoodgovornosti za određeno vozilo u svim premijskim grupama, izuzev kod premijskih grupa 8 i 11 (motorna vozila inostrane registracije i vozila sa prenosivim tablicama) i kod posebnih oblika osiguranja. Kod osiguranja oldtimer vozila osiguranik ima pravo na „bonus", odnosno obavezu na „malus" prilikom zaključenja ugovora o osiguranju od autoodgovornosti. Oldtimer vozilo je motorno vozilo koje:

a) je proizvedeno prije trideset i više godina;
b) je radi njegovanja historijskih nasljeđa i tehničke kulture očuvano ili ponovo sastavljeno u izvornom obliku;
c) se ne koristi u svakodnevnom prometu;
d) je klasificirano kao oldtimer vozilo u skladu sa odredbama Pravilnika o postupku i načinu registracije oldtimer vozila („Službeni glasnik BiH", broj 9/19).

(6) Osiguraniku koji ima zaključen ugovor o osiguranju od autoodgovornosti, visina premije utvrđuje se prema Tarifi, zavisno od toga da li je u proteklom MRP-u imao prijavljene štete. Pod prijavljenom štetom smatra se šteta koju je osiguravač obradio ili isplatio. MRP je prethodna kalendarska godina, a primjenjuje se na osiguranja koja počinju od 01.04. tekuće kalendarske godine do 31.03. sljedeće kalendarske godine. Kada osiguranik zaključi osiguranje za vozilo prvi put plaća premiju osnovnog P6. (šestog) stepena. Ako je vozilo bilo osigurano najmanje godinu dana i ako u MRP-u nije bilo prijavljenih šteta, osiguraniku se za sljedeću godinu odobrava jedan premijski stepen niže do najnižeg P1. (prvog) stepena. Za svaku prijavljenu štetu u MRP-u bez obzira na trajanje osiguranja, osiguranik se pomiče za sljedeću godinu osiguranja za tri premijska stepena više, a najviše do P14. (četrnaestog) stepena osiguranik se ne može odreći obaveze prelaska u malus za prijavljenu štetu u MRP. Društvo za osiguranje je u obavezi vršiti provjeru za svakog osiguranika o prijavljenim štetama u MRP. Premijski stepeni u procentu od osnovnog premijskog stepena P6. (100%) su sljedeći:

Stepeni bonusa		Stepeni malusa	
Premijski stepen	% od premije osnovnog stepena	Premijski stepen	% na premije osnovnog stepena
P1.	50%	P7.	10%
P2.	40%	P8.	20%
P3.	30%	P9.	30%
P4.	20%	P10.	40%
P5.	10%	P11.	50%
P6.	0%	P12.	60%
		P13.	80%
		P14.	100%

Član 13.

(Priznavanje premijskog stepena)

(1) Pravo na određeni premijski stepen (BONUS ILI MALUS), vezano je za vlasnika odnosno korisnika vozila i ne prenosi se na novog vlasnika uz predmetno vozilo, osim u slučajevima:

a) kod prenosa prava vlasništva vozila na nasljednike i kod prenosa prava vlasništva vozila darovnim ugovorom između članova uže porodice ovjerenog kod nadležnog organa, prava i obaveze iz odredaba o premijskim stepenima (BONUS I MALUS) prenose se na nasljednika odnosno daroprimaoca. U smislu ovih Uslova, članovima uže porodice smatraju se supružnici, djeca i roditelji,
b) sa određenog fizičkog lica na njegov obrt, i obrnuto,
c) sa određenog fizičkog lica na porodično poljoprivredno gazdinstvo u kojem je to fizičko lice nosilac, i obrnuto,
d) sa određenog fizičkog lica na pravno lice u kojem je to fizičko lice većinski vlasnik,
e) sa pravnog lica na drugo pravno lice u kojem je pravno lice, prethodni vlasnik vozila, osnivač (vlasnik ili suvlasnik),
f) sa leasing društva na korisnika, fizičko ili pravno lice koje je postalo vlasnik vozila kojeg je koristilo, odnosno koje je bilo predmet ugovora o leasingu.

(2) Osiguravač priznaje osiguraniku određeni premijski stepen na osnovu originalnog primjerka prethodne police osiguravača koji posluje na području Bosne i Hercegovine ili na osnovu original potvrde prethodnog osiguravača koji posluje na području Bosne i Hercegovine, uz obavezan uvid u evidenciju šteta kod Agencije.

(3) Ako je osiguranik zaključio ugovor s trajanjem kraćim od godinu dana, taj ugovor ne može u sljedećoj godini osiguranja biti osnov za smanjenje premijskog stepena, bez obzira na to što nije bilo prijavljene štete, ali u slučaju da je šteta prijavljena ovaj ugovor uzima se kao osnov za povećanje premijskog stepena. Izuzetno od primjene navedene odredbe prenos premijskog stepena sa polica zaključenih sa trajanjem kraćim od godine dana može se izvršiti za vozila iz Premijske grupe 6 - motocikli za koja je, propisima koji regulišu registraciju motornih vozila, dozvoljena registracija za period manji od godine dana. Uslov za pomjeranje premijskog stepena je da polica nije trajala kraće od dozvoljenog perioda registracije.

(4) Ako je do prekida osiguranja došlo prije isteka godine osiguranja, a u MRP-u nije bilo prijavljenih šteta, te šteta nije prijavljena ni u drugim MRP-ima unutar prekida osiguranja osiguranik prilikom zaključenja novog ugovora o osiguranju ima pravo na isti premijski stepen za isto vozilo ili za vozilo koje je promijenio unutar iste premijske grupe, ako prekid nije trajao duže od tri godine. Ako je do prekida osiguranja došlo po isteku godine osiguranja, a u MRP-u nije bila prijavljena šteta, te šteta nije prijavljena ni u drugom MRP-u, unutar prekida osiguranja, osiguranik prilikom zaključenja novog ugovora o osiguranju ima pravo na jedan premijski stepen niže za isto vozilo ili za vozilo koje je promijenio unutar iste premijske grupe, ako prekid nije trajao duže od tri godine. U svim ostalim slučajevima premija se obračunava na način iz člana12. stava (6) ovih Uslova.

(5) Smatra se da šteta nije prijavljena, ako je do dana zaključenja novog ugovora o osiguranju za naredni period osiguranja, u potpunosti regresirana ili otkupljena od strane osiguranika ili ako je štetni događaj prouzrokovao neovlašteni vozač iz člana 3. stav (1) tačka g) Zakona.

(6) Osiguravač gubi pravo na zaračunavanje premije višeg premijskog stepena, ako to pravo nije iskoristio u toku od tri godine nakon prijave štete na osnovu kojeg je to pravo stekao.

(7) U slučaju prekida police osiguranja osiguravač je dužan zadržati originalni primjerak police osiguranja koja se prekida i izdati potvrdu o stečenom pravu na premijski stepen osiguraniku na osnovu podnesenog zahtjeva odmah, a najkasnije u roku od 24 sata od dana kompletiranja dokumentacije.

(8) U slučaju gubitka ili uništenja police osiguranja u toku trajanja osiguranja osiguravač je u obavezi na zahtjev osiguranika izdati ovjerenu kopiju izdate police odmah, a najkasnije u roku od 24 sata od dana zahtjeva. Uz navedeni zahtjev osiguranik je dužan dostaviti:
   a) fizičko lice izjavu ovjerenu kod nadležnog organa o gubitku ili uništenju police osiguranja;
   b) pravno lice potpisanu i ovjerenu izjavu od strane ovlaštenog/odgovornog lica pravnog lica o gubitku ili uništenju police osiguranja.

(9) U slučaju gubitka ili uništenja police osiguranja po isteku osiguravajućeg perioda osiguravač je u obavezi na zahtjev osiguranika izdati potvrdu o stečenom premijskom stepenu odmah, a najkasnije u roku od 24 sata od dana kompletiranja dokumentacije. Uz navedeni zahtjev osiguranik je dužan dostaviti:

a) fizičko lice izjavu ovjerenu kod nadležnog organa o gubitku ili uništenju police osiguranja;
b) pravno lice potpisanu i ovjerenu izjavu od strane ovlaštenog/odgovornog lica pravnog lica o gubitku ili uništenju police osiguranja.

Član 13.a

(1) Potvrda koju izdaje Društvo u skladu s odredbama člana 13. st. (7) i (9) Uslova obavezno minimalno sadrži podatke i to:
-Broj potvrde (sadrži kontrolni broj police osiguranja),
-Kontrolni broj police osiguranja,
-Ime i prezime/naziv osiguranika sa upisanim matičnim brojem/ID broj,
-Adresa osiguranika,
-Period trajanja osiguranja po navedenoj polici osiguranja,
-Podatak da li je preneseni premijski stepen ostvren na polici osiguranja stečen na osnovu potvrde (DA/NE), ukoliko je odgovor DA potrebno je upisati podatak o broju potvrde i nazivu društva za osiguranje kod kojeg je osiguranik po polici ostvario pravo na premijski stepen,
-Datum prekida (ukoliko je polica prekinuta),
-Stečeni premijski stepen po polici osiguranja,
-Premijska grupa vozila koje je bilo osigurano po polici osiguranja,
-Marka, tip i vrsta vozila,
-Registarska oznaka vozila i
-Broj šasije vozila.

(2) Potvrda se izdaje u dva primjerka od kojih osiguranik zadržava jedan, a drugi primjerak društvo zadržava u arhivi društva s pripadajućom dokumentacijom. Društvo osiguraniku izdaje samo jedan originalni primjerak potvrde.

(3) Ukoliko društvo osiguraniku priznaje pravo na premijski stepen na osnovu potvrde, kao kontrolni broj prethodne police osiguranja navodi se kontrolni broj prekinute police naveden na potvrdi.

Član 14.

(Plaćanje premije)

(1) Premija osiguranja se plaća u cijelosti prilikom zaključenja police osiguranja.

(2) Ako vozilo podliježe obavezi registrovanja te prema propisima o registraciji mora imati potvrdu o registraciji, organ nadležan za registraciju smije izdati potvrdu o registraciji ili drugu odgovarajuću ispravu, produžiti njezinu valjanost tek nakon što vlasnik vozila na čije će se ime vozilo registrovati predoči dokaz o tome da je sklopio ugovor o osiguranju za osiguranje koje je prema Zakonu obavezno i platio u cijelosti premiju osiguranja po toj polici.

Član 15.

(Raskid ugovora)

(1) Ako ugovor o osiguranju od autoodgovornosti prestane važiti prije isteka osiguranog perioda prekid police i povrat neiskorištenog dijela premije osiguranja ne može se izvršiti dok se ne dostavi potvrda od nadležnog organa za registraciju vozila da je vozilo odjavljeno.

(2) Osiguravač i osiguranik mogu raskinuti ugovor o osiguranju prije isteka perioda na koji je zaključen ako je osiguranik odjavio vozilo zbog uništenja, rashodovanja, stavljanja izvan saobraćaja (mirovanja) ili drugog (ne uključuje prekid police zbog promjene vlasnika vozila), o čemu pisanim putem obavještava osiguravača i prilaže dokaz da je odjava izvršena kod nadležnog organa za registraciju motornog vozila.

(3) Ako se vozilo odjavi kod nadležnog organa u skladu sa članom 9. stav (6) Zakona, osiguranje se prekida na dan podnošenja zahtjeva za prekid i vraća neiskorišteni dio premije (pro rata temporis) u skladu sa stavom (4) ovog člana. Osim u slučaju iz člana 45. stav (3) Zakona kada se osiguranje prekida sa danom zaključenja ugovora o osiguranju od strane novog vlasnika vozila. Neiskorišteni dio premije vratit će se u slučaju kada na osnovu tog osiguranja nije bila

isplaćena šteta, odnosno ako nije bio postavljen odštetni zahtjev na osnovu kojeg bi kasnije trebalo isplatiti štetu.

(4) Prilikom obračuna neiskorištenog dijela premije iz stava (3) ovog člana, neiskorišteni dio premije utvrđuje se po principu „pro rata temporis“, na ugovorenu bruto premiju osiguranja, umanjenu najviše za 12% na ime troškova provođenja osiguranja. Prilikom obračuna neiskorištenog dijela premije primjenjuje se Tarifa koja je vrijedila na dan ugovaranja osiguranja.

(5) Izuzetno od stava (1) ovog člana prekid police osiguranja zaključene po premijskoj grupi 11 (prenosive tablice) može se izvršiti samo u slučaju da osiguranik dostavi zahtjev uz koji će priložiti dokument nadležnog organa kojim se dokazuje da su prenosive tablice i potvrda o registraciji vraćeni nadležnom organu. Navedeni prekid police vrši se sa datumom podnošenja kompletiranog zahtjeva za prekid.

Član 16.

(Promjena vlasnika vozila)

(1) Ako se za vrijeme trajanja osiguranja promijeni vlasnik vozila, novi vlasnik vozila dužan je zaključiti ugovor o osiguranju svoje odgovornosti za upotrebu vozila na kojem je stekao vlasništvo.

(2) Osiguranik koji otuđi svoje vozilo dužan je o tome obavijestiti osiguravača kod kojeg je osigurana njegova odgovornost za upotrebu vozila koje je otuđeno u roku od 30 dana od dana otuđenja vozila i postupiti u skladu sa članom 9. stav (6) Zakona.

(3) Ugovor o osiguranju od autoodgovornosti zaključen s prethodnim vlasnikom prestaje da važi u trenutku kada je novi vlasnik vozila zaključio ugovor o osiguranju od autoodgovornosti na svoje ime.

(4) Prestankom važenja ugovora iz stava (3) ovoga člana, osiguranik, prethodni vlasnik vozila, ima pravo na povrat dijela premije za neiskorišteni period pokrića, pod uslovom da je postupio u skladu sa obavezom iz stava (2) ovoga člana i u slučaju da nije bilo štete u periodu osiguranja po navedenoj polici.

(5) Iznimno od stava (3) ovoga člana, ugovor o osiguranju od autoodgovornosti zaključen s prethodnim vlasnikom ostaje na snazi do isteka trajanja osiguranja, ukoliko novi vlasnik, u tom roku, nije zaključio ugovor o osiguranju od autoodgovornosti na svoje ime, u tom slučaju se po samom zakonu smatra da su prava i obaveze, kao i odgovornost za upotrebu vozila, preneseni na novog vlasnika vozila danom zaključenja ugovora o prenosu vlasništva na vozilu.

Član 16a.

(1) Dokazi na osnovu kojih društvo za osiguranje utvrđuje status osiguranog vozila osiguranika su:

a) Potvrda/uvjerenje nadležnog organa za registraciju motornog vozila na kome je evidentirana da je predmetno vozilo odjavljena iz razloga (uništenje, mirovanje, prodaja,itd.), ili

b) Ovjerena kopija potvrde o registraciji na kojoj je naveden podatak o odjavi vozila sa datumom odjave (zbog zaštite ličnih podataka na kopiji potvrde o registraciji obavezno je precrtati i učiniti nečitljivim lične podatke posebno one koji se odnose na ime i prezime,adresu i matični broj), ili

c) Ovjerena kopija vlasničke knjižice na kojoj je naveden podatak o odjavi vozila sa datumom odjave (zbog zaštite ličnih podataka na kopiji vlasničke knjižice obavezno je precrtati i učiniti nečitljivim lične podatke posebno one koji se odnose na ime i prezime, adresu i matični broj) ili

d) Kopija potvrde o registraciji ili vlasničke knjižice na kojima je naveden podatak o odjavi vozila sa datumom odjave (zbog zaštite ličnih podataka na kopiji vlasničke knjižice obavezno je precrtati i učiniti nečitljivim lične podatke posebno one koji se odnose na ime i prezime, adresu i matični broj) ovjerena pečatom osiguravača i potpisana od strane ovlaštene osobe osiguravača koja je izvršila uvid u originalni primjerak navedenog dokumenta i utvrdila istovjetnost kopije sa

istim, (na kopiji dokumenta pored potpisa i pečata bit će naveden datum kada je izvršen uvid u originalni dokument i rečenica da je kopija istovjetna originalu)

(2) Pored dokumenata navedenih u stavu (1) ovog člana, ukoliko se iz evidentiranih podataka na istim ne može utvrditi razlog odjave, osiguranik je obavezan da dostavi ovjerene kopije drugih dokumenata kojima dokazuju razloge kao što su: ugovor o kupoprodaji, izjava o nekorištenju vozila i sl.
(3) Na ovjerenim kopijama dokumenata iz ovog člana, kojima se dokazuje razlog odjave vozila, obavezno je precrtati i učiniti nečitljivim lične podatke o trećim licima koja se pojavljuju na istim, posebno one koji se odnose na ime i prezime, adresu i matični broj.

(4) Ovjera kopije dokumenata iz stava (1) tačke b) i c) ovog člana vrši se isključivo kod nadležnog opštinskog organa ili notara

Član 17.
(Pismeni oblik)

(1) Sporazumi koji se odnose na sadržaj ugovora o osiguranju su punovažni samo ako su zaključeni u pismenom obliku.
(2) Sva obavještenja i izjave, koje se daju na osnovu ugovora o osiguranju moraju biti date u pismenom obliku.

Član 18.
(Posebne odredbe)

(1) Osiguranik, vlasnik vozila, je obavezan osiguravaču, prije zaključenja ugovora o osiguranju od autoodgovornosti, priložiti dokaz o vlasništvu.
(2) Osiguravač je dužan upoznati ugovarača osiguranja, odnosno osiguranika s uslovima osiguranja, koji su sastavni dio ugovora o osiguranju od autoodgovornosti, prije zaključivanja ugovora o osiguranju od autoodgovornostii uručiti ih ugovaraču osiguranja, odnosno osiguraniku, kao i postupiti u skladu sa Pravilnikom o obavezi informisanja ugovarača osiguranja („Službene novine Federacije BiH“, br. 1/18 i 10/21).
(3) Osiguravač je kao dokaz o utvrđenom stepenu bonusa/malusa dužan uz policu osiguranja čuvati sljedeću dokumentaciju:
   - kopiju potvrde o registraciji vozila koje se osigurava ukoliko se vozilo osigurava prvi put kod osiguravača,
   - original prethodnu policu osiguranja tj. obrazac police osiguranja koji je uručen osiguraniku ili original potvrdu drugog osiguravajućeg društva o ostvarenom premijskom stepenu,
   - izvod iz evidencije šteta koji se vodi kod Agencije,
   - ovjerene kopije ostale dokumentacije na osnovu koje se dokazuje ostvareni premijski stepen koji se prenosi u skladu sa ovim Uslovima (kupoprodajni ugovor, darovni ugovor i dr.).
(4) Ukoliko osiguranik osiguravaču, prilikom zaključivanja ugovora o osiguranju od autoodgovornosti za sljedeću godinu osiguranja, zataji podatke o osiguranom slučaju koji se desio u prethodnom MRP-u, ili ne pruži druge bitne informacije za obračun premije, osiguravač je, po saznanju za činjenice i okolnosti koje utiču na visinu premije, ovlašten izvršiti ponovni obračun premije sa zahtjevom za doplatu iste, te ukoliko osiguranik ne pristane na doplatu, otkazati ugovor, o čemu obavještava nadležne organe za registraciju motornih vozila i za kontrolu sigurnosti u saobraćaju.
(5) Na policama osiguranja izdatim po premijskoj grupi 11 obavezno je upisati:
   a) za koje premijske grupe je polica osiguranja izdata;
   b) da polica osiguranja ima prilog.
(6) Obavezni prilog iz stava (5) tačka b) ovog člana, koji je sastavni dio police osiguranja, sadrži sljedeće podatke:
   a) osiguranje vrijedi samo na teritoriji Bosne i Hercegovine i vrijedi za vozila koja se kreću do mjesta carinjenja, homologacije, servisiranja, prodajnog i izložbenog mjesta, mjesta atestiranja, mjesta skladištenja/čuvanja, mjesta nadogradnje i za vozila kojima

se obavlja eksperimentalna vožnja ali najviše 30 kilometara od mjesta registrovanog mjesta sjedišta ili registrovane podružnice u kojoj obavlja registrovanu djelatnost,

b) broj i datum izdavanja rješenja od strane nadležnog organa kojim se odobrava izdavanje prenosivih tablica u skladu sa registrovanom djelatnosti pravnog ili fizičkog lica poduzetnika.

(7) U toku trajanja osiguranja na policama osiguranja izdatim po premijskoj grupi 11 mogu se vršiti izmjene na polici osiguranja u smislu dodavanja dodatne vrste vozila.

(8) Trajanje police osiguranja je određeno trajanjem prenosivih tablica.

Član 19.

(Rješavanje šteta)

Odgovorno društvo za osiguranje kod obrade i rješavanja odštetnih zahtjeva obavezno je postupati u skladu sa Zakonom i podzakonskim aktima.

Član 20.

(Izvansudsko rješavanje sporova)

(1) Sve eventualne sporove s osiguravačem koji proizlaze ili su u vezi s predmetnim ugovorom o osiguranju od autoodgovornosti odnosno izvršenja obaveza iz ugovora o osiguranju od autoodgovornosti, osiguravač će nastojati prvenstveno riješiti s ugovaračem osiguranja, osiguranikom ili trećim licem sporazumno u mirnom postupku u okviru postupka izvansudskog rješavanja sporova.

(2) Ako je ugovarač osiguranja, osiguranik ili treće lice nezadovoljan postupanjem osiguravača ili njegovom odlukom, isti imaju pravo podnošenja pritužbe kao izjave nezadovoljstva upućene osiguravaču, a koja se odnosi na pružanje usluga osiguranja odnosno izvršenja obaveza iz ugovora o osiguranju.

(3) Podnosilac pritužbu može podnijeti bez obzira na to gdje živi i podnošenje pritužbe je besplatno.

(4) Pritužba se može usmeno izjaviti na zapisnik kod osiguravača ili podnijeti putem pošte, telefaksa ili elektronske pošte, u roku od petnaest (15) dana od dana kada je podnosilac pritužbe primio odluku na koju podnosi pritužbu odnosno od dana kada je podnosilac saznao za razlog pritužbe.

(5) Rok za pisani odgovor osiguravača na pritužbu je petnaest (15) dana od dana primitka pritužbe, a iznimno, kada se odgovor ne može dati unutar roka, osiguravač će obavijestiti podnosioca pritužbe o razlozima kašnjenja i naznačiti kada će postupak po pritužbi osiguravača vjerovatno biti dovršen i kada će biti odgovoreno na pritužbu. Odgovor na pritužbu osiguravač će detaljno obrazložiti i potpisati.

(6) Ako osiguranik, ugovarač osiguranja ili treće lice (kao potrošači) za vrijeme trajanja ugovora o osiguranju nisu zadovoljni odlukama osiguravača ili ako neko pregovaranje s osiguravačem nije dovelo do željenog rezultata, isti se mogu obratiti ombudsmanu u osiguranju.

Član 21.

(Nadležnost u slučaju spora)

U slučaju spora između ugovarača osiguranja, odnosno osiguranika i osiguravača, nadležan je stvarno nadležni sud prema mjestu zaključenja ugovora o osiguranju.

Član 22.

(Mjerodavnost)

Za pojedine pojmove i pitanja o obimu pokrića ugovora o osiguranju od autoodgovornosti, obavezi njegovog sklapanja, saosiguranim licima, učinku ugovora, teritorijalnoj valjanosti ugovora, pravu oštećenog lica na podnošenje neposrednog zahtjeva, postupku i rokovima za rješavanje odštetnih zahtjeva, pravu oštećenog lica na podnošenje tužbe, isključenjima iz osiguranja, naknadi štete u slučaju gubitka prava iz osiguranja, naknadi štete u slučaju neovlaštene vožnje, obavezi društva za osiguranje i osiguranoj sumi, dokazu o postojanju međunarodne isprave, kao i za sve ostale međusobne obavezno pravne odnose iz ugovora o osiguranju kao i prava trećeg oštećenog lica mjerodavne su odredbe Zakona o obaveznim osiguranjima u saobraćaju („Službene novine Federacije BiH“ br. 57/20 i 103/21).

PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 23.

(Primjena)

Na odnose koji nisu uređeni ovim Uslovima primjenjuju se odredbe Zakona o obaveznim odnosima („Službeni list SFRJ”, br. 29/78, 39/85, 45/89 i 57/89, „Službeni list RBiH”, br. 2/92, 13/93 i 13/94 i „Službene novine Federacije BiH“, br. 29/03 i 49/11), Zakona o osiguranju, Zakona o obaveznim osiguranjima u saobraćaju.

Član 24.

Postupci koji nisu okončani do stupanja na snagu ovih Uslova okončat će se po propisima koji su važili u vrijeme podnošenja zahtjeva za ostvarivanje prava za naknadu štete.

Član 25.

Ovi Uslovi, po prethodno pribavljenoj saglasnosti Agencije, stupaju na snagu 01.07.2024. godine.

PREDSJEDNIK
UPRAVNOG ODBORA

dr. Siniša Kurteš